

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан юридичного факультету
Лазур Я.В./
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	К «Безпека та оборона»
Спеціальність	К9 «Правоохоронна діяльність»
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності» для здобувачів вищої освіти галузі знань **К «Безпека та оборона»** за спеціальністю **К9 «Правоохоронна діяльність»** освітньої програми «Правоохоронна діяльність».

Розробники: Вишневська М.М., к.ю.н., доц., доц. кафедри кримінально-правової політики

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Кримінально-правової політики

протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

завідувач кафедри Андрій АНДРУШКО

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,3 аудиторних – 42 самостійної роботи студента – 78	I	I
	Лекції:	
	20	8
	Практичні (семінарські):	
	22	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота: 78/108	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчального курсу «Аналіз та прогнозування злочинності» є оволодіння слухачами магістратури:

- знаннями про наукові й методичні засади кримінологічного аналізу злочинності, його співвідношення з кримінальним аналізом;
- знаннями про види, форми, джерела кримінологічної інформації, способи, методи її збирання, опрацювання, використання;
- знаннями про багатогранну природу феномену злочинності;
- знаннями про філософські, загальнонаукові та спеціальні наукові підходи, методи аналізу детермінаційного комплексу злочинності, окремих кримінальних правопорушень, впливу ситуації на криміногенез, а також про особу кримінального правопорушника й жертву кримінального правопорушення, методи і напрями кримінологічної роботи з ними;
- вмінням використовувати різні способи виявлення, збирання, аналізу та узагальнення кримінологічної інформації під час вирішення практичних задач,
- вмінням складання аналітичної довідки, візуалізації кримінологічної інформації;
- вмінням складання кримінологічного прогнозу;
- навичками оцінки стану кримінологічної обстановки.

Основними завданнями дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності» є формування у слухачів магістратури системи знань, умінь та навичок аналізу й прогнозування злочинності на основі сучасних досягнень науки у сфері пізнання природи, детермінаційного комплексу злочинності, особливостей ситуативної й особистісної криміногенези та віктимогенези, прогнозування соціальних процесів і явищ на основі методів узагальненого сценарію, екстраполяції, експертних оцінок тощо, а також індивідуального кримінологічного прогнозування задля удосконалення превентивного змісту діяльності органів і підрозділів Національної поліції, підвищення її соціальної ефективності.

На вивчення навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності» заплановано 120 годин 4 кредитів ECTS.

Відповідно до освітньої програми «Правоохоронна діяльність», вивчення дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності» (ОК.13.) сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері правоохоронної діяльності, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

- ✓ ЗК 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ✓ ЗК 5.Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди.
- ✓ ЗК 7.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ✓ ЗК 8.Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ✓ ЗК 10.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ✓ ЗК 11.Здатність приймати управлінські й обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах.
- ✓ ЗК 12.Концептуальне і нормативне розуміння сутності верховенства права як однієї з основоположних цінностей демократичної держави. Здатність застосовувати принципи верховенства права, в тому числі, у ситуаціях законодавчої невизначеності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- ✓ ФК1.Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.
- ✓ ФК2.Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.
- ✓ ФК4.Спроможність організувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.
- ✓ ФК6.Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних.
- ✓ ФК8.Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.
- ✓ ФК9.Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.
- ✓ ФК10.Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.
- ✓ ФК11.Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.
- ✓ ФК12.Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.
- ✓ ФК13.Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях.
- ✓ ФК14.Здатність здійснювати контроль та координацію забезпечення умов дотриманням дозвільної системи та адміністративного нагляду.
- ✓ ФК15.Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.
- ✓ ФК18.Використовувати на практиці різні інструменти, методики, стратегії для оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт у процесі правоохоронної та інших видів діяльності, а також складати звіти щодо результатів проведеної роботи.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Аналіз та прогнозування злочинності» вивчається на 1 році навчання в магістратурі і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми «Правоохоронна діяльність» опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Аналіз та прогнозування злочинності», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.	ПРН-2
Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.	ПРН-3
Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.	ПРН-5
Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.	ПРН-8
Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.	ПРН-9
Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.	ПРН-10
Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.	ПРН-15
Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.	ПРН-16
Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).	ПРН-17
Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.	ПРН-18
Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.	ПРН-19
Вміти визначено і наполегливо ставити професійні завдання, організовувати підлеглих для їх виконання та брати на себе відповідальність за результати виконання поставлених завдань.	ПРН-22
Вміти ефективно працювати у команді, дотримуватися етичних стандартів і норм при спілкуванні з колегами, в тому числі, як з керівництвом, так і з підлеглими та визначати шляхи підвищення ефективності здійснення правоохоронної та інших видів діяльності.	ПРН-23

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до положень «Про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»» (п.5.2, 5.3), «Про порядок та методiku проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» затверджених наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. та «Про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою» затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 503/01-17 від 03.03.2015 р. (п.2.2.).

Форми поточного контролю: лекційні заняття, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота, колоквиуми, консультації, виконання рефератів.

Форма модульного контролю: модульний білет (письмово-тестова форма)

Форма підсумкового семестрового контролю: **екзамен** (усна форма).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Лекційні заняття передбачають викладення теоретичного матеріалу безпосередньо викладачем. Лекції охоплюють основний матеріал навчальної дисципліни.

Практичне (семінарське) заняття – це форма навчального заняття, на якому здобувачі вищої освіти вивчають попередньо визначені теми навчальної дисципліни шляхом відповідей на питання викладача. Така форма навчання спрямована на формування у здобувача вищої освіти практичних навичок застосування теоретичних знань та діючого законодавства при вирішенні практичних завдань. Викладачем організовується дискусія по проблемним питанням теорії та практики кримінального права та кримінально процесуального законодавства. Викладачем оцінюються виступи здобувачів, їх участь у дискусії, знання та вміння відстоювати свою позицію.

Самостійна робота та індивідуальна робота

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу у поза аудиторний час. Мета самостійної роботи - засвоїти в повному обсязі навчальну програму і сформувати самостійність як важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. Завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни - засвоєння, закріплення та систематизація відповідних теоретичних знань, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота здобувачів вищої освіти забезпечує їх підготовку до поточних аудиторних занять. До основних форм самостійної роботи здобувачів вищої освіти належать такі: опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, рекомендованих нормативних актів та літератури; вивчення та конспектування питань, передбачених для самостійного опрацювання; підготовка до семінарських занять; підготовка до різних форм поточного контролю; підготовка до модульної контрольної роботи.

Матеріал курсу «Аналіз та прогнозування злочинності» передбачений робочим планом для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, виносяться на підсумковий контроль разом з матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Консультація

Консультація — це одна з форм навчального заняття. Консультації поділяються на групові та індивідуальні. За змістом — тематичні та передекзаменаційні. Консультації не повинні розглядатися як додаткові заняття чи підміняти їх. Здобувач вищої освіти може отримати консультацію, коли в нього з'явиться необхідність, подати індивідуальну заяву викладачеві. Здобувачів вищої освіти, які отримали незадовільну оцінку, слабо засвоюють учбовий матеріал, викладач може викликати на консультацію і при необхідності провести з ними додаткові заняття.

Консультації проводять викладачі, які ведуть лекційні курси, а також завідувачі кафедр.

Форми проведення консультацій різноманітні. Ще найбільш поширена форма "питання — відповідь", коли здобувачі вищої освіти задають питання, а викладачі відповідають на них. Інколи консультації проводяться у вигляді бесіди викладача зі здобувачами вищої освіти з питань, які розглядаються.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	60	100
15	15	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	60	100
8	8	8	8	8		

T1, T2 ... – теми

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти упродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти підлягають оцінці:

- активність на семінарських заняттях;
- результати контрольного тестування за темами семінарів;
- складання усного або письмового колоквиуму або виконання іншого творчого завдання;
- написання реферату та його захист;
- ведення словника або конспекту першоджерел нормативних документів, монографій тощо.

Максимальна оцінка контролю активності роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях становить 5 балів і є пропорційною відвідуванню та успішності виконання завдань. Максимальна оцінка за підготовку реферату(есе) становить 5 балів при умові його успішного захисту.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	25	6	30
Лабораторні заняття (допуск, виконання та				

захист)				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	1	5		
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	5	1	5
...				
Презентація				
Реферат	1	5	1	5
Есе				
...				
Модульна контрольна робота	1	60	1	60
Разом	9	100	9	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру, в якому вивчається дисципліна, здобувачі вищої освіти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 60 балів.

Модульне завдання виконується у формі письмових контрольних робіт. Підсумкова кількість балів складається із балів за результатами двох модулів і не може перевищувати 60 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Переведення даних із 100-бальної шкали оцінювання у 5-бальну здійснюється в такому порядку:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Порядок оцінювання знань здобувача вищої освіти за результатами екзамену
- аналогічний оцінюванню модульного контролю.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

ТЕМА 1. Поняття, види та методика кримінологічного аналізу злочинності.

Поняття кримінологічного аналізу злочинності. Характеристика основних й додаткових елементів предмету кримінологічного аналізу. Види кримінологічного аналізу: за характером, спрямованістю, часовим виміром.

Поняття кримінального аналізу. Співвідношення кримінального та кримінологічного аналізу. Джерела кримінологічної інформації: поняття, види, способи виявлення та опрацювання.

Методика аналізу злочинності. Характеристика філософських та загальнонаукових парадигм і методів кримінологічного аналізу. Характеристика статистичних, соціологічних, психологічних методів кримінологічного аналізу.

Кримінологічний експеримент: поняття, види, правила проведення.

Кримінологічна експертиза як форма кримінологічного аналізу.

ТЕМА 2. Наукові засади кримінологічного аналізу злочинності.

Поняття та ознаки злочинності. Наукова дискусія щодо природи злочинності. Критичний аналіз статистичного, діяльнісного, системного, інституційного, конструктивістського підходів. Інтегративний підхід до розуміння феномену злочинності.

Злочинність і час: онтологія і метафізика кримінологічного аналізу. Фронтрна злочинність: поняття, ознаки.

Вимірювання стану злочинності. Система показників стану злочинності. Рівень злочинності і судимості, індекси (коефіцієнти) злочинної інтенсивності та активності, динаміка злочинності, способи (базисний, ланцюговий) та показники (абсолютний приріст, темп приросту, темп зростання, середні величини темпів приросту і зростання) її обчислення, структура (соціально-демографічна, кримінально-правова, кримінологічна), географія, топографія й ціна злочинності. Сфери та можливості їх застосування.

Латентна злочинність: поняття, види, причини, методи встановлення, шляхи мінімізації.

ТЕМА 3. Теоретико-прикладні засади аналізу детермінації злочинності: аналітика, прогностика.

Поняття детермінант та детермінації злочинності. Характеристика методологічних засад аналізу детермінації злочинності: парадигми діалектичного детермінізму (закони всезагального універсального зв'язку, діалектичного протиріччя, розвитку, рівноваги, принципи системності та історизму у їх кримінологічній інтерпретації), феноменологія, філософія екзистенціалізму, соціального конструктивізму. Види діалектичних зв'язків між явищами та процесами: кримінологічна інтерпретація.

Пізнавальні орієнтири кримінологічного аналізу в умовах постмодерних суспільств: злочинність кризового типу, передумови соціальної сингулярності, деструкція, фрагментація габітусів, гібридизація, еkleктизація соціальних підсистем, інститутів, практик, симуляція соціальної реальності, маргіналізація, прекаризація суспільств.

Аналіз наукових теорій детермінації злочинності: антропологічні, психологічні, соціологічні, економічні, природничі теорії. Дискурсивно-комунікативна теорія детермінації злочинності.

Класифікація детермінант злочинності. Аналіз детермінант сучасної злочинності в Україні.

Модуль 2

ТЕМА 4. Теоретико-прикладні засади кримінологічного аналізу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.

Поняття та структура особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Кримінологічні ознаки осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. Поняття та елементи криміногенезу. Психологічна дезорієнтація та соціально-психологічне відчуження як ознаки осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. Маргіналізація, прекаризація як тенденції у структурних змінах

осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. Роль психічних аномалій та інших біологічних чинників в криміногенезі особистості.

Психоаналітичні, психолого-холістичні засади кримінологічного аналізу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Залежний «злочинець»: поняття, типи, криміногенез.

Поняття та види кримінологічного профілювання. Методи кримінологічного профілювання. Джерела кримінологічної інформації про особистість, яка вчинила кримінальне правопорушення.

Використання даних Єдиного державного реєстру судових рішень, Офісу Генерального прокурора, Інтегрованої інформаційно-пошукової системи Національної поліції та інших джерел для кримінологічного профілювання.

ТЕМА 5. Теоретико-прикладні засади аналізу індивідуальної кримінально протиправної поведінки. Віктимологічний аналіз.

Поняття та елементи механізму індивідуальної кримінально протиправної поведінки. Наукова дискусія щодо поняття мотиву. Інтегративний підхід до розуміння мотиву. Поняття мотиву, мотивації та мотивування кримінально протиправної поведінки.

Види мотивів вчинення кримінального правопорушення. Зміст та кримінальні прояви мотивів самоактуалізації, безпеки, приналежності, визнання, ігрових мотивів. Ресентимент: від жертвовності до кримінальної протиправності; ресентиментарна мотивація кримінальних правопорушень.

Поняття та особливості мотивації імпульсивних кримінальних правопорушень. Види імпульсивних кримінальних правопорушень. Аналіз механізму «парадоксальних» кримінальних правопорушень. Поняття та особливості мотивації звичних кримінальних правопорушень.

Роль зовнішньої обстановки, криміногенної ситуації у механізмі кримінально протиправної поведінки. Зміст та кримінологічна інтерпретація експериментів С. Мілгрема, Ф. Зімбардо, Дж. Дарлі й Б. Латане.

Роль потерпілого у створенні криміногенної ситуації. Види віктимної поведінки. Методичні засади віктимологічного аналізу кримінальної протиправності.

Конкуруюча віктимність: поняття, зміст, криміногенне значення, наукові та методичні засади кримінологічного аналізу.

ТЕМА 6. Теоретико-прикладні засади кримінологічного прогнозування

Поняття та види прогнозування злочинності. Екстраполяція та експертні оцінки як методи кримінологічного прогнозування. Сценарний підхід у кримінологічному прогнозуванні: поняття, зміст, методичні засади застосування.

Індивідуальне прогнозування злочинної поведінки: поняття, підходи, прогностичні фактори, методи, сфери застосування. Підсистема «КАСАНДРА» Єдиного реєстру засуджених та осіб, узятих під варту: зміст, правова основа функціонування, суб'єкти використання. Методика визначення ступеня ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення.

Прогнозування злочинності та індивідуальне кримінологічне прогнозування в діяльності органів і підрозділів Національної поліції.

6.2. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Аналіз та прогнозування злочинності													

Тема 1. Поняття, види та методика кримінологічного аналізу злочинності.	20	2	2			16	22	1	1			20
Тема 2. Наукові засади кримінологічного аналізу злочинності.	16	2	4			10	117	11	--			16
Тема 3. Теоретико-прикладні засади аналізу детермінації злочинності: аналітика, прогностика.	22	4	4			14	21	2	1			18
Разом за модулем 1	58	8	10			40	60	4	2			54
Змістовий модуль 2. Аналіз та прогнозування злочинності												
Тема 4. Теоретико-прикладні засади аналізу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.	22	4	4			14	20	1	1			18
Тема 5. Теоретико-прикладні засади аналізу індивідуальної кримінально протиправної поведінки. Віктимологічний аналіз.	20	4	4			12	20	2	-			18
Тема 6. Теоретико-прикладні засади кримінологічного прогнозування.	20	4	4			12	20	1	1			18
Разом за модулем 2	62	12	12			38	60	4	2			54
Усього годин	120	20	22			78	120	8	4			108

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Поняття, види та методика кримінологічного аналізу злочинності.	2/1
2	Наукові засади кримінологічного аналізу злочинності.	4/-
3	Теоретико-прикладні засади аналізу детермінації злочинності: аналітика, прогностика.	4/1
4	Теоретико-прикладні засади аналізу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.	4/1
5	Теоретико-прикладні засади аналізу індивідуальної кримінально протиправної поведінки. Віктимологічний аналіз.	4/ -
6	Теоретико-прикладні засади кримінологічного прогнозування.	4/1
	Разом	22/4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин денна/заочна форма

1	Поняття, види та методика кримінологічного аналізу злочинності.	16 /20
2	Наукові засади кримінологічного аналізу злочинності.	10/16
3	Теоретико-прикладні засади аналізу детермінації злочинності: аналітика, прогностика.	14/18
4	Теоретико-прикладні засади аналізу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.	14/18
5	Теоретико-прикладні засади аналізу індивідуальної кримінально протиправної поведінки. Віктимологічний аналіз.	12/18
6	Теоретико-прикладні засади кримінологічного прогнозування.	12/18
Разом		78/108

6.5. Індивідуальні завдання

У межах навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності» індивідуальна робота здобувача вищої освіти може включати **наступні завдання:**

1. конспект із теми за заданим планом або планом, який здобувач вищої освіти розробив самостійно;
2. підготовка презентації з теми;
3. написання есе, реферату з окремої теми, питання чи вузької проблематики;
4. виконання практичного завдання.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Навчально-методичний посібник.
3. Варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
4. Варіанти модульних контрольних робіт.
5. Варіанти теоретичних питань для самостійного вивчення.
6. Тематика наукових робіт з курсу.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні нормативні джерела:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> .
2. Кримінальний кодекс України: прийнятий 5 квітня 2001р. №2341-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> .
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> .
4. Про національну поліцію: Закон України від 2 червня 2015 р. № 580-VIII.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жов. 2014 р. № 1700-VII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> .
6. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним

правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 №575.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17> .

7. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив кримінальних правопорушень та їх правові наслідки: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 року №8 База даних «Законодавство України»

URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235_013 .

8. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: Наказ МВС України від 06.07.2017 № 570.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17> .

Література до всіх тем:

1. Криминологія: підручник. О.М. Джужа, В.В. Василевич, В.В. Черней, С.С. Чернявський та ін. За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.В. Чернея; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Джужі. Київ. Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
2. Велика українська криминологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 1: А-Л. редкол.: В.В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О.М. Литвинов. Харків: Факт, 2021. 853 с.
3. Бесчастний В.М. Криминологічний аналіз стану злочинності в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 1. С. 207–213.
4. Бандурка О.М., Бандурка І.О. Злочинність і сучасність: Монографія. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.
5. Бегма А.П., Муляр Г.В., Ховпун О.С. Кримінальні проступки як новела кримінального та кримінально-процесуального законодавства. Часопис Київського університету права. 2020. № 2. С. 365–368.
6. Литвинов О.М., Орлов Ю.В. Антипостмодерн: криминологічні етюди. Харків: Право, 2020. 280 с.
7. Литвинов О.М., Орлов Ю.В. Нариси з криминології постмодерну. Х. : Право, 2019. 278 с.
8. Бабенко А.М. Криминологічне прогнозування як основа для планування запобігання злочинності в регіонах. Право та державне управління. 2014. № 3. С. 60–63.
9. Орлов Ю.В. Планування криминологічне. Вісник Асоціації кримінального права України. 2016. № 2 (7). С. 358–360.
10. Сидорчук О.О. Деякі теоретичні й практичні питання аналізу латентної злочинності в Україні. Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. Вип. 91 Одеса: Гельветика, 2021. С. 198–208.
URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/2003db18-dfde-4077-ad27-0f7c0c82c19a>
11. Калюга К.В. Профайлінг – як сучасний засіб встановлення особи злочинця. Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2020. № 69. С. 110–115.
12. Орлов Ю.В. Злочинність і протидія їй в умовах війни: кримінально-правовий та криминологічний виміри. Х.: Право, 2023. 252 с.
13. Коротюк О.В. Злочинність в Україні. Аналіз статистичних даних за 2003–2018 роки. К.: ОВК, 2020. 64 с.
14. Хавронюк М.І. Злочинність в Україні у 2019-2024 роках: рівень, структура, динаміка, прогнози.
URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/07/46-3.pdf> .
15. Фукуяма Ф. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості / Пер. з англ. Т. Сахно. К.: Наш Формат, 2020. 192 с.

16. Association of Certified Fraud Examiners. Report to the Nations: 2020 Global Study on Occupational Fraud and Abuse. 2020.
URL: <https://acfe-public.s3-us-west-2.amazonaws.com/2020-Report-to-the-Nations.pdf> .
17. Association of Certified Fraud Examiners. Report to the Nations: 2022 Global Study on Occupational Fraud and Abuse. 2022.
URL: <https://legacy.acfe.com/report-to-the-nations/2022/> .
18. Лазаренко А.М., Максименко М.І. Кримінологічне профілювання як методика запобігання самовільному залишенню військової частини та місця служби. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2025.
URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/04/127.pdf> .
19. Телейчук В.Г., Зінченко С.С. Щодо застосування профайлінгу в оперативно-розшуковій діяльності підрозділами кримінальної поліції України. Юридичний бюлетень. Випуск 12. 2020, с. 184–193.
20. Дмитренко Н.А., Шкута О.О. Злочинність у Збройних Силах України: кримінологічна характеристика та запобігання: монографія. Херсон: Гельветика, 2022. 186 с.
21. Титаренко О. О. Державне програмування протидії злочинності в Україні : монографія. Харків. Промарт, 2019. 698 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
2. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> – каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України
3. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libweb.html> – каталог національних бібліотек країн світу
4. <http://www.nbu.gov.ua/portal/books.html> – каталог електронних бібліотек України
5. <http://allbest.ru/union/> – перелік безкоштовних бібліотек повних текстів
6. <http://www.friends-forum.com/forum/printthread.php?t=5838&pp=30> – енциклопедії та словники
7. <http://www.lib.com.ua/> – електронна бібліотека
8. <http://www.slovari.org> – каталог словників (у тому числі, юридичні)
9. <http://www.nbu.gov.ua/db/ref.html> – реферативна база даних НБУ ім. В.І. Вернадського (включаючи юридичні науки)
10. <http://www.nbu.gov.ua/online-2010/> – передплачені науково-інформаційні ресурси НБУ ім. В.І. Вернадського
11. <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева).
12. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.htm> – юридична бібліотека (Україна)
13. <http://pravo.biz.ua/> – юридична бібліотека (Україна)
14. <http://www.vuzlib.net/> – економіко-правова бібліотека (оцифровані підручники)
15. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> – безкоштовна студентська бібліотека юридичних ресурсів
16. <http://lawbook.by.ru/> – бібліотека юриста
17. <http://www.tarasei.narod.ru/uchebniki.html> – правова бібліотека
18. <http://urka.ru/catalog.php?parent=57> – каталог юридических ресурсів
19. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/> – електронні наукові видання НБУ ім.В.І. Вернадського
20. www.lawukraine.com – каталог юриста
21. www.defence.com.ua – сам собі юрист
22. <https://ec.europa.eu/eurostat> – Офіційний сайт Євростату
23. <https://www.europol.europa.eu/> – Офіційний сайт Європолу
24. <https://www.unodc.org/> – Офіційний сайт Управлінням ООН по наркотикам і злочинності (UNODC)
25. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний веб-портал Президента України

26. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України
27. <https://www.rnbo.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони
28. <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> – Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора
29. <https://mvs.gov.ua/uk> – Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України
30. <https://www.npu.gov.ua/r> – Офіційний веб-портал Національної поліції України
31. <https://ssu.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Служби безпеки України
32. <https://nazk.gov.ua/uk/> – Офіційний веб-портал Національного агентства з питань запобігання корупції
33. <https://nabu.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України
34. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Державної служби статистики
35. https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/ – Судова статистика
36. <https://revestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ:

1. Поняття кримінального правопорушення та його ознаки.
2. Види кримінального правопорушення та їх класифікація.
3. Поняття складу кримінального правопорушення та його структура.
4. Види складів кримінального правопорушення.
5. Поняття, принципи та етапи кримінально-правової кваліфікації.
6. Значення кримінально-правової кваліфікації.
7. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.
8. Неправильна кримінально-правова кваліфікація.
9. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.
10. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кваліфікації кримінальних правопорушень.
11. Склад кримінального правопорушення та кваліфікація діянь.
12. Загальні правила кримінально-правової кваліфікації.
13. Спеціальні правила кримінально-правової кваліфікації.
14. Відповідальність за незаконне позбавлення волі або викрадення людини.
15. Поняття волі, честі, гідності особи. Склад злочину.
16. Насильницьке зникнення.
17. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
18. Кримінальні правопорушення проти життя (ст. 115-120 КК).
19. Кримінальні правопорушення проти здоров'я (ст. 121-128 КК).
20. Кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя та здоров'я особи (ст. 129-145 КК).
21. Загальна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
22. Насильницькі статеві кримінальні правопорушення (кримінальні правопорушення, поєднані з посяганням на статеву свободу чи недоторканість особи, із застосуванням фізичного насильства до потерпілої особи або з погрозою застосування такого насильства чи з використанням безпорадного стану потерпілої особи).
23. Ненасильницькі статеві кримінальні правопорушення (кримінальні правопорушення, пов'язані з посяганням на статеву свободу чи статеву недоторканість особи, не поєднані з фізичним насильством або погрозою його застосування чи з використанням безпорадного стану потерпілої особи).

24. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
25. Заволодіння чужим майном шляхом його вилучення (крадіжка, грабiж, розбiй, вимагання, шахрайство, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем).
26. Заволодіння чужим майном без ознак викрадення (шляхом обману або зловживання довірою, привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї).
27. Некорисливі злочини проти власності (знищення або пошкодження чужого майна, погроза знищення майна, порушення обов'язків щодо охорони майна, придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом.
28. Поняття, види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки та їх загальна характеристика.
29. Кримінальні правопорушення, що сприяють створенню і діяльності організованих груп, злочинних організацій і озброєних банд.
30. Кримінальні правопорушення, пов'язані із тероризуванням населення, утворенням непередбачених законом воєнізованих або озброєних формувань.
31. Кримінальні правопорушення, пов'язані з порушенням правил придбання, зберігання вогнепальної зброї, боєприпасів, а також радіоактивних матеріалів.
32. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку.

10.Перелік тем для рефератів:

1. Сучасні тенденції кримінального права і перспективи розвитку кримінального права України.
2. Перспективи впровадження категорії проступку в кримінальному праві.
3. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України (проблеми кваліфікації).
4. Кримінальна відповідальність за злочини проти конституційних основ національної безпеки України.
5. Кримінально-правова відповідальність за дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади.
6. Кримінальне право як компонент суспільства.
7. Кримінально-правова політика, джерела кримінального права.
8. Актуальні питання якості Кримінального кодексу України та його реалізації.
9. Кримінально-правові юридичні факти і кримінальні правовідносини в світлі сучасного кримінального права України: усталеність та динаміка кримінальних правовідносин.
10. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони.
11. Визначення початкового і кінцевого моментів життя людини.
12. Доведення до самогубства. Відмежування доведення до самогубства від вбивства.
13. Кримінальні правопорушення проти здоров'я.
14. Поняття, загальна характеристика та система (види) кримінальних правопорушень проти здоров'я особи.
15. Здоров'я як об'єкт кримінально-правової охорони.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)